

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

ELOFIZETESI AR

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr.
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETESEK DÍJA:

4 hasábos gármond-sor vagy annak helye
5 kr. (1-10 sor 50 kr.) Nagybbr és több
szöri hirdetéseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés után külön 30
kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyiltéri közlemény sora 10 kr.
Hirdetések és Nyilt-tér előre fizetendő

Kéziratok vissza nem adatkak
közölnye.

MEGJELENIK HETENKENT HARÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

84-ik szám.

Brassó, Csütörtök július 25-én.

V. évfolyam. 1889.

Horváth Gyula beszámolója.

Nagy államférfiak nyilatkozatai mindég nagy politikai súlylyal bírnak, különösen, ha azokat kritikai szellem hatja át.

Horváth Gyula elismert államférfiu, kitűnő, széles látkörű politikus, mit elismer pártja ép úgy, mint az ellenzék.

Államférfiu, a ki mindenek felett szigorú, de igazságos kritikus és bár pártember volt egész politikai életében, hiva annak a politikai iránynak, melyet Tisza Kálmán követ, szabad véleményét s tárgyilagos kritikáját soha sem rendelte alá bármely pártérdeknek is.

Ez a jellemzőlárd államférfiu politikai elve.

Épen ezért bir mindég nagy fontossággal Horváth Gyula politikai nyilatkozata, el is tekintve attól, hogy régi, benső viszony köti őt a miniszterelnök személyéhez.

Horváth Gyula beszámolt vasárnap választói előtt Bonyhán. Beszámolója hatalmas beszéd volt, kritikája a helyzetnek s a történeteknek.

E beszéd kritikai iránya s szelleme méltó feltűnést fog kelteni országszerte, mert az ország csaknem elszokott már az oly beszédektől, minő a Horváth Gyuláé. A képviselői beszámolók pártbeszédnek szoktak lenni. Minden képviselő agyonmagasztalja a maga pártját és agyongyalázza az ellenpártot.

Horváth Gyula nem így tesz. Birálatot mond a kormány és saját pártja fölött, nyíltan, az ország színe előtt itéli el annak hibáit, szigorú ítéletet mond a külügyi kormány fölött, de éles pengével boncsolja az ellenzék magatartását is a parlamentben, melynek nincs létjogosultsága s a mely nem csökkent, sőt ellenkezőleg erősbiti Tisza Kálmán pozícióját, — hanem lerontja a magyar parlament tekintélyét.

A külügyi kormány felett hozott kritikája Horváth Gyulának az első tekintetre feltűnően éles. De ha jól szemügyre vesszük az utóbbi évek eseményeit a Balkán-félszigeten, úgy igazat kell adnunk Horváth Gyulának abban, hogy monarchiánk külügyi kormányában hiányzik a nagyhatalom erélye, a melylyel barátját támogatja s ellenségét megfékezi. Mon-

archiánk külügyi politikájának erélytelensége buktatta meg Milánt s nem képes eléggé megerősíteni Koburg Ferdinándot. Ez okozza, hogy a szerbek egyrészt, Montenegro s Románia másrészt úgy félvállról veszik monarchiánkat, holott azoknak imponálnunk kellene.

Horváth Gyula tehát a tények alapján mondott kritikát, mert a helyzet ma tagadhatatlanul rosszabb, mint volt akár csak egy évvel ezelőtt.

Azonban a külügy csak röviden van érintve beszédében, természetesen többet kellett szentelni a hazai intézményeknek.

A kabinetben előfordult változások a legjogosultabb reményeket engedik táplálni a jövőre: a kabinet a lehető legkitűnőbb szakemből van összeállítva. Az államélet minden terén tehát haladás remélhető, az igazságszolgáltatásban úgy, mint a közigazgatásban, — a pénzügyek terén úgy, mint a kereskedelem és ipar terén.

Magyarország tul van az átmeneti korszakon, eddig vajudni lehetett csak, most izmosodni fog.

A közigazgatás reformja már csak rövid idő kérdése és pedig állami adminisztrációval. Ezt követeli a jó közigazgatás.

Az államháztartás a rendezés legjobb útján van, a deficit megszűnik s Magyarország bizton haladhat előre a fejlett nemzetek sorában.

Ipar és kereskedelem biztos kezekben van. s az utolsó év mozgalmái eléggé bizonyítják, hogy e tekintetben is a legjobbat remélhetjük, szóval a nemzetnek el kell ismernie, hogy a jelenlegi kormány azt az irányt követi, mely Magyarország biztos felvirágzására az egyedül helyes.

Ez a felfogás vonul végig Horváth Gyula beszámolójában, mely nekünk erdélyieknek kétszeresen kedves és becses, mert benne a széles látkörű, nagy államférfiu mellett az „erdélyi“ is nyilvánul, a ki a legnagyobb politikai kérdések közepette sem feledszik meg arról, hogy azok mily hatással lesznek hazánk erdélyi részeire, erre a sokat szenvedett bércezes hazarészre, a maga sajátos viszonyaival.

Horváth Gyula bonyhai beszámoló beszéde fontos politikai nyilatkozat, melynek sulya lesz

hazánk politikai köreibben, el is tekintve a szónok egyéniségétől, hanem csak tartalmát véve annak.

Horváth Gyula beszéde monumentális szónoki mű, a minőt hazánk legnagyobbjaitól is ritkán hall az ország, mert ebben a széles látkörrel a feltétlen igazság is egyesül, a pártember mellett az elfogulatlan kritika, mely napjainkban vajmi ritka.

Üdvözlét!

Üdvözlünk téged a Czenk lábánál debreczeni dalegylet!

Üdvözlünk a hazafias magyar sziv őszinte szeretetével és melegével, a ki eljövél e bércezes hazarészbe, a dal hatalmával felélénkíteni az általunk meggyújtott szent tüzet, olajat önteni a lángra, hogy magasabban lobogjon és fényt árasztson minden felé; a dal hatalmával gyűjteni téglákat ahhoz az óriási épülethez, melyet itt e kis hazarészben emelnünk kell Isten dicsőítésére, nemzetünk és hazánk dicsőségére!

Üdvözlünk titeket debreczeni dalárok, hazánk e végső városában, hol a dal hatalmával akartok tért hódítani annak a nemzeti eszmének, melynek mindannyian szolgálatában állunk; hol megjelenéstek lelkesítőleg hat, mert érezzük általa a szorosabb kapcsolatot hazánk szíve és végtagjai között; mert ebből is megtudjuk, hogy a nemzeti ügyért folytatott küzdelemben mindég számíthatunk a nemzetre. Jól esik a tudat, hogy mi csak előőrsei vagyunk egy nagy hadseregnek, a tábor hátunk mögött.

Legyetek üdvözölve Brassóban debreczeni testvérek, kik nemes példát mutattok a nemzetnek, hogy Erdélyt segiteni nemzeti kötelesség!

Nem a szintén veszélyben forgó szomszédot látjuk bennetek, a ki siet segiteni szomszédját, mert önmagát félti, nemesen érző, gondos testvérek vagytok, áthatva a hazafias lelkesedés tüztől, kik siettek segítő jobbot nyújtani a tőletek távol küzdő testvérnek!

Debreczeni dalárok, legyetek ismétleten üdvözölve Brassóban, melynek csekély számú magyarsága örvend, hogy keblére szoríthat titeket!

A „BRASSÓ TÁRCZAJA.“

A Czenktetén.

— Regényes elbeszélés. —
(Folytatás.)

Elsbeth elveszté utolsó erejét is és össze is rogyott. Mély bágyadság vett rajta erőt, ajkai lihegtek. Úgy feküdt ott érzéketlen állapotban, félig ébren, félig álomban, míg szemei lezárultak.

Álmodott. Álmodban végig vonult előtte az épen most átél borzadály s ismét hallotta a borzasztó jajszókat, melyek Schwarzburg várát betöltötték. Majd ismét kisse csendesebben lélekzett. Börtönében teljes csend és sötétség uralkodott, mialatt künn az éj gyorsan haladt. És csak álmodott. Még egyszer látta ama jelenetet, midőn Antal utoljára lépett eléje a várban s mellét tartotta a törnek e szavakkal: „Döf ide s vess véget e nyomorult életnek!“ És Elsbeth most oda döfött, s a tör mélyen furódott az életműltnék mellébe; piros vérsugár lövelt ki onnan a szeméibe, mely elvakította.

Elsbeth hirtelen fájdalmas sikolylyal ébredt föl az utóbbi álmoképet egy halvány napsugár okozta, mely felülről egy kis nyíláson át hatolt börtönébe.

Pár pillanatig nem tudta, valóság-e vagy álom-e? Lassan-lassan tudatára jött helyzetének. Eszébe jutott, hogy e helyről menekülnie kell s midőn ott

lent ama nyílást nézte, önkéntelenül arra gondolt, vajjon azon keresztül nem menekülhetne-e. A nyílás szűk volt és magasan, de ha a létrára hág s ennek közepéről néhány gerendát elérhet, melyek a börtöne oldalán látszottak befalazva lenni, úgy ezeken feljuthat a nyílásig.

A reménység, mely a halvány napsugárral lekére szállt, új erőt kölcsönzött neki. Megpróbálta szándékát kivinni. Egy keresztgerendára felkapaszkodva összeszedte minden erejét, míg végre is sikerült neki egészen feljutni. Most felállott azon, hogy a felette lévő szintén felkuszhasson, de midőn néhány mozdulatot tőn, hogy azt elérje, borzadva vette észre, hogy a gerenda, melyen áll, el kezd mozogni. Az ijedtség minden lélekjelenléttől megfosztotta. Öntudatlanul kapaszkodott a föltte való gerendába, de azt megragadva, ereje már megtagadta a szolgálatot s a megindult gerendával lába alól, a talajt elveszítve, most ott csüngött a levegőben. Pár pillanat mulva gyöngye ujjai lefejtettek a görcsösen szorított gerendáról, Elsbeth a földre esett vissza s ott maradt eszméletlenül.

Kivülről nagy zaj hangozott e csendes helyig, a klastromban és azon kívül folyó harez lármá idáig hatolt, s egy újabb robaj következtében az elalélt leány eszméletre tért. Felemelkedett s aggodalmasan hallgatódzott, míg másfelől örömmel tapasztalta, hogy az esés

De midőn most ismét körülnézett, látta, hogy a lábai alatt megindult gerenda más irányba lódult s most egy ajtó állott nyitva, melylyel annak összeköttetésben kellett lennie. E fölfedezés majdnem ujabban megfosztotta eszméletétől, de most az öröm érezte volt az, mely rá ily hatást gyakorolt. Mondják, hogy a hirtelen öröm veszedelmesebben hat az emberre, mint az ijedtség; de ez nem áll.

Igy történt Elsbethel is. A nagy örömtől csakhamar magához tért s most ismét felhágott a létrán néhány sikertelen kísérlet után végre elérte amaz ajtó küszöbét. Az ajtó nem vezetett a szabadba, mert szemei előtt mély sötétség terült el. A keserű csalódás fölött azonban nem töprenkedett sokáig, mert fölötté és körülte borzasztó zsvaj volt hallható, a mi őt arra ösztönözte, hogy csak előre hatoljon, bár hová is jut ki e börtönből. Tapogatás közben nem találva semmi akadályra, azon meggyőződésre jött, hogy egy földalatti folyósóra jutott, s e körülmény új erőt kölcsönzött neki, úgy hogy sietve haladt mind előbbre. A szűk alagutban a levegő egyre nyirkosabb dohadtabb lön s megnehezíti lélegzetét; melle összeszorult és lábai már-már megtagadták a szolgálatot. De a kétségbeeséssel küzdő leány nem akart megpihenni s habár csak nagy erőfeszítéssel, de lassan mégis haladt kifelé.

Mindegy félóraig vonszolhatta így magát midőn

Belföld.

A függetlenségi párt és Kossuth Ferencz.

A függetlenségi párt aug. 1-én rendkívüli párt értekezletet fog tartani. Így kívánta azt Polónyi Géza, hogy számot adjon pártjának a Kossuth Lajosnál járt küldöttség eljárásáról s átadja Kossuth Lajos izenetét. Hogy mit tanácsolt Kossuth a pártnak olyant a mit ők még nyilvánosságra nem hoztak, azt természetesen nem tudhatni. De alighanem olyan természetű lesz ez is, mint a »vessző« dolga, melyre nézve Polónyi és társai fenntartják az általuk közösen szövegezt és elküldött sürgönyt. t. i. hogy Kossuth Lajos tényleg mondotta azt, hogy »Tisza megérdemli a vesszőt«. Polónyiék úgy magyarázzák a dolgot, hogy Kossuth Ferencz több ízben beszélgetett a szobában, míg atyja velük beszélt és így valószínűleg nem hallotta meg e szavakat, de ők határozottan hallották s sürgönyükbe hiven adták vissza.

Már most igazán nagyon érdeks kezd lenni a dolog. Mi — nyíltan kimondjuk — nem hiszünk Polónyiék e nyilatkozatának. Hogy ne higgyünk, arra ők rászolgáltak. Akár igaz akár nem, nekik most már erősíteni kell állításukat, — melyet feladva, mint hazug emberek állanának a nyilvánosság előtt önmagukat megbélyegezve. Mi tehát olyba vesszük Polónyiék ezen újabb nyilatkozatát, hogy nekik saját fenntartásuk érdekében kell már most ragaszkodni, még akkor is, ha maga Kossuth Lajos jelentené ki, hogy nem mondott olyant. Ez természetes is. Kossuth Ferencznek azt mondják, hogy nem hallotta, Kossuth Lajosnak azt mondanák, hogy bizonyára elfelejtette.

Most tényleg ott áll a kérdés, hogy Kossuth Lajosnak kell nyilatkozni. Az ő nevét akarta saját fia megóvni az árnytól. — Mert ha Kossuth csakugyan mondta ezt, úgy kétségtelenül megfélemedezett magáról s arról a tiszteletről, — melylyel ő maga is tartozik nagy nevének nagy multjának s ama dicsfénynek, mely nevét körül veszi. Ha Kossuth így nyilatkozott volna úgy ezzel segédkezet nyújtott, irányt adott a parlamentarismus lerontására, annak a parlamentarismusnak, melyet tulajdonképen ő teremtett meg.

Kíváncsian érdeklünk várjuk Kossuth Lajos nyilatkozatát. Vajjon a fiut vagy a pártot hazudtolja-e meg? Bármint legyen is, adjon akár igazat Polónyiéknek, nem akarva meghazudtolásuk által magát a pártot erkölcsileg megölni, mert ez erkölcsi halál volna azokra az urakra, annyi tény, hogy maga Kossuth Lajos fia is megbotránkozott azon, hogy az ő atyja ilyesmit mondott legyen.

Helyre igazító levelének ez a magva.

Külföldi szemle.

Brassó 1889. jul. 24.

Kréta szigetén kiütött a zavargás. Az insurgensek elkergették a vamosi és cidoniai hatóságokat s fölperzselték a község házát. A parasztok megrémülve Retymobe menekültek. Mahmud pasa elutazása óta a porta semmit sem tett a sziget lakosságának megnyugtatóására. A helyzet rosszabbra vált. Attól tartanak, hogy ha a porta vonakodik beleegyezni a kívánt reformok életbeléptetésébe, a pártok egyesülni fognak

lassankint világosság kezdett előtte derengeni s a levegő tisztább és üdőbb lett; most már szabadabban tudott lélegzeni s mintegy új életre kelve, tele tüdővel szivta magába a hűvös levegőt. Még egyszer erőt véve magán, igyekezett mind előbbre hatolni, míg végrehalára elérte a kijáratot, mely egy barlangba torkolt, mely sűrű bozóttal volt benőve. De tovább már nem tudott menni. — Térdre hullott s az imádság, melyet megszabadítójához intézett az égbe, balzsamként hatott lelkére s meghozta neki a rég nélkülözött nyugalmat. Csendesesen elszenderült.

De itt sem pihenhetett sokáig, ismét zajt hallott, mely fölverte álmából. »Egy apáca az üregben!« e szavakat hallotta több erős férfihang által ismételni. Az első pillanatban nem jött rá, hogy ő volt a beszéd tárgya, de midőn egy mozdulatnál észrevette, hogy a szerzetes ruha van rajta, melybe őt Antal burkolta s melyet azóta nem vetett le világos lőn előtte, hogy meglátták és apácának tartják, miként a kiabálások elárulták: »A barlangban egy apáca van«.

Hirtelen nem tudta, mit tegyen: megvárja-e fölfedeztetésének kimenetelét, vagy visszavonuljon a férfi tekintete elől s ismét visszaforduljon s sötét folyosóba. Még nem volt ideje határozni, midőn a barlang bejárata elsötétült egy eléje lépő férfi kiléte által, mert egy ismert, kedves, édes hang szólalt meg, melytől örömeben reszketés fogta el. Ármin hangja volt, az ő kedves vőlegénye hangja, midőn az üregbe kiáltott:

— Ki van itt?

(Vége következik.)

hogy a Görögország által való annexiót kérjék. A hatalmak consuljai fölkeresték a Boulunaria mellett összegyűlt krétaiak főembereit, és megígérték nekik: hogy oda fognak hatni, hogy Kréta érdekében igyekezzenek a rendet és nyugalmat fenntartani. A krétaiak főemberei még nem válaszoltak. A törökök újabb csapatokat küldenek Krétába. Hogy mi fog ebből még kifejlődni ki tudja. Tény, hogy Keleten minden összevág a muszkák akarata szerint.

A német hivatalos lap császári rendeletet közöl, mely élő sertések behozatalát Oroszországból, Ausztria-Magyarországból és a Balkán-félszigetről megtiltja. A birodalmi kancellár felhatalmaztatott, hogy e rendszabálynál kivételeknek adjon helyet.

Az orosz udvar legközelebb gyászba jő. Nikola-jevics Konstantin nagyherceg állapota aggasztó. A nagyherceget ellátták a halotti szentségekkel, Pétervárra Persiani belgrádi orosz követ már meg érkezett. A követ állítólag köszönő levelet hozott a cárnak a szerb királytól.

Franciaország újabb és ridegebb elutasító válasza az egyiptomi conversió ügyében Londonban lehangoztatást keltett. — Nagyon jól tudják, hogy nem pénzügyi tekintetből történt az elutasítás. Berlinben még inkább mint Londonban a konverziót felette opportunak jelentték ki és Spuller külügyminiszter végül már beleegyezett volna, de bizonyos diplomaták nagy erélylyel arra biztatták, hogy maradjon meg korábbi visszautasítása mellett.

A római »Osservatore Romano« a »Riforma« ellen polemizálva, kijelenti, hogy ha a pápa elhagyná Romát ezt csak azért tenné, mert itt maradását a kormány eljárása lehetetlenné teszi és ideiglenes eltávozását kényszerítő vallási okok parancsolják. Bárhol tartozkodjék is a pápa, soha sem fog háborura ösztökélni hanem mindig souverain képviselője marad a rendnek és békének. Azok a hírek, melyek szerint a fegyvertárnak a felszerelésre parancsot kaptak, teljesen koholtak; — sőt ezekkel ellenkezőleg az az igaz, hogy a Földközi tengeren levő hajóraj hat helyett ezentúl csak négy páncélos hajóból fog állana. A »Standard«-nak jelentik Erzerumból, hogy a Kaukázusban, nem messze a török határtól, néhány hét óta 80,000 emberből álló orosz katonai csapat van összpontosítva és még újabb csapatok vannak utközben.

Burián szófiai osztrák-magyar főkonsul a legközelebbi a napokban szabadságra megy s először is Bécsbe utazik. Távolléte alatt gróf Starzenski végzi a főkonsulátusi teendőket. E hó 19-én utazott el Sofiából Danics szerb consul családjával. A diplomatai és consularis kar összes tagjai a bucsúzásra a pályaudvaron megjelentek; a fejedelmi udvar részéről ott voltak Laaba titk. tanácsos, Bourboulon udv. marsall, a ki Clementine herceggasszony nevében virágokrévét nyújtott át Danics asszonynak s végül Dobner őrnagy, szárnysegéd. Elutazásuk napján a fejedelem igen elismerő hangon tartott levelet intézett Danicsához és nejehez.

A debreczeni dalegylet Brassóban.

A debreczeni dalegylet tegnap d. e. megérkezett. A város s vidék magyarsága élénk érdeklődéssel nézett a vendégek érkezése elé, melynek — bár hétköznap, tehát munka ideje volt — a vendégek érkezése alkalmával kifejezést is adott. D. e. 8 órára gyülekezett a polgári kör s magyar dalárda saját helyiségeikben. Oda gyűltek az E. M. K. E. brassómegyei választmányai, valamint többi magyar egyleteink választmányai is, hogy testületileg vonuljanak ki a pályaudvarra a vendégek fogadására. Kilencz órakor tényleg el is indult a menet, elől a dalárda s polgári kör diszlobogóival, utközben új elemekkel gyarapodva, úgy hogy a vasúthoz érve, szép nagy menetté nőtte ki magát, mely teljesen megtöltötte a pályaudvart. A megjelentek körében láttuk városunk magyarságának honn lévő előkelőségét s számos nőt is.

A megérkezés.

Néhány perczezel egy negyed tizenegy óra előtt berobogott a hosszú személyvonat a pályaudvarba, harsány éljenzéssel fogadtatva a jelenlévő nagy közönség részéről! Csakhamar leszállt a társaság a vonatból s elnöke köré gyűlt, mire dalárdánk rágyújtott jelígejének eléneklésére, mely a vendégeket teljesen meglepte. Most az E. M. K. E. brassómegyei választmányának elnöke, Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő lépett elő, következő beszéddel üdvözölve a vendégeket:

Mélyen tisztelt uraim!

Látták már egykor bérczes Erdély lakói a debreczeni veres szallagos hősokeket, midőn a veszélyben forgott szabadság védelmére hozzánk robogtak s hőstetteikkel szülővárosunknak és magyar hazánknak elvéghetetlen babérokat szereztek.

Igy robogtak uraim önök is ma hozzánk, de nem kivont kardokkal, nem az ellenséget irtani, hanem életet, lelkesedést ébreszteni.

Kezeikben a béke, a testvéri szeretet olajágával, szíveikben a legtisztább honszeretettel, ajkaikon a magyar dalok varázshatalmával érkezvén körünkbe, üdvözlöm önöket uraim az E. M. K. E. brassói fiókegyletének nevében.

Alig várjuk ama pillanatot, hogy ajkaikról hallhassuk a dalt!

»Mi riasztja fel a magyart?«

Alig várjuk, hogy hallhassuk a szép magyar alföld ama búbajos népdalait, melyeknek édes anyjuk ama végtelen rónaság, mely közvetlen az éggel ölelkezik. Ég és föld ölekezéséből születnek azok, azért olyan gyönyörűek, szívet-leket andalítók.

Alig várjuk a dalt, mely testvéri szeretetre lekesitse Brassó város összes polgárait.

Alig várjuk a dalt, mely mint a mesés aranyhid áthidalja a Brassó és Debreczen közötti távolságot s elválaszthatlanul összekötendi hazánk koronájának e két drága gyöngyét.

Nem mindeunapi, sőt épen hallatlan korunkban az a testvéri szeretet, az a páratlan áldozatkészség, melyet a debreczeni dalárda az E. M. K. E. és ez által az erdélyrészi magyarság javára meghozni kegyeskedett.

Hálás szívvel adok ennek itt első találkozásunk, ünnepélyes pillanatában méltó kifejezést.

Mi a debreczeni dalárdát szép hírből már rég ismerjük s meg vagyunk győződve, hogy nálunk még szép hírnevét is felül fogja mulni.

De mi, uraim sokat aggódtunk e napokban, hogy hátha mi nem leszünk képesek megfelelni bennünk helyezett várakozásainknak.

A hiányt, mit érezni fognának pótolja, — és erre előre kérjük — kegyes elnézésük.

Egyről azonban biztosíthatom uraim önöket, t. i. legőszintébb, legszívélyesebb testvéri szeretetünkről. Ennek nevében üdvözlöm önöket. Hozta Isten körünkbe. Kívánom, hogy a körünkben töltendő napok legyenek önökre nézve a legkedvesebbek. — Éljenek!!

A lelkes éljenzéssel fogadott beszédre a debreczeni dalegylet elnöke, Márk Endre felelt röviden, zamatosan megköszönve a tüntető fogadtatást, melyre ő Brassóban, ismerve ennek viszonyait, nem is mertek gondolni. Annál jobban esett azonban ez nekik.

Harsogó éljenzés követte szavait, utána pedig a vendégdalegylet viszonzotta a mi dalárdánk énekét a saját jelígejének gyönyörű éneklésével, mire a vendégek mindegyike elhelyezvén podgyászaikat, megindult a menet gyalog a városba; elől a helybeli dalárda diszlobogója alatt s más testületek, utánuk a vendégek — szám szerint 59 —, szintén diszlobogóval azután a polgári kör diszlobogóval s így a közönség.

Gyönyörű volt a menet így. Mikor a menet a bolonyába ért, gyengéd női kezek az ablakokból valóságos virágcsokrokat hullattak a vendégekre, kik nem győztek eleget éljenezni a valóban szép és váratlan figyelemért, valamint felfogni és felszedni a szép virágcsokrokat. Hiába, Brassó magyar hölgyei mindig kitesznek magukért! Az alsó sétatérén keresztül a klasszikus utczában lévő »Europa« szállodába vezetett a menet, mely előtti Pongrácz kolozsvári cigányzenekara fogadta a vendégeket a »Rákóczy induló«-val.

Az elszállásolás az »Europa« nagy terméből történt, hol a vendégfogadók megismerkedtek vendégeikkel. A társaság itt szétoszlott, mindenki hazament lakására.

A vendégek névsora.

Báthori Imre iparos, Balogh György hivatalnok, Bornyász József kereskedő; Cziffer Nándor és neje Dávid Mihály tanító, Doby Károly iparos, Gáll Gyula kereskedő, Gramantik M. kereskedő, Harmath Gergely tanár, Herczeg J. tan., Hitessey S. karnagy, Hegedűs J. iparos, Huber József vár. biz. tag, Jancsó Lajos iparos, Krasznay Ferencz hivatalnok, Kovács József irnok, Káliz Béla számgyakornok, Katona Imre iparos, Kovács János festőművész, Kerekes Sámuel tanár, Kovács M. kereskedő, Lőrincák L. ékszerész, Lengyel I. ny. törv. bíró, Márk Endre ügyvéd, Mándoky B. szinm. Mándoky Sándor pap-növendék; Mátray Lajos tanár, Móricz Bertalan iparos, Molnár Ferencz kereskedő, Nagy András iparos, Nemes Kálmán ügyvéd, Nádassy Kálmán hivatalnok, Pály István kereskedő, Polonyi Andor irnok, Patay Gy. irnok, Papp J., Pápay J. tanító, Péter Gábor hivatalnok, Rácz Károly műzenész, Rastovszky László iparos, Szabó Lajos jogász, Steinacker Sándor hivatalnok, Szilágyi János iparos, Szilágyi Imre hivatalnok, Stahl Géza mérnök, Stahl Ede kisdedorvos, Szabolcska Mihály magánzó, Tasnády István erdőész, Tóth Béla gyógyszerész, Tóth Endre jogász, Tikos J.

zsef hivatalnok és nővére, Torday Gábor ügyvéd és neje, Tóth Imre iparos, Toth Károly tanító, Varga Imre iparos, Vadon Sándor ügyvéd és Zong János tanító.

A város megtekintése

D. u. 3 órakor a társaság ismét összegyűlt a magyar kaszinó helyiségeiben, hogy innen kiindulva, megtekintse a város nevezetességeit. Legelőbb a fekete templomot tekintették meg, hol tiszteletükre az E. M. K. E. választmánya orgona-hangversenyt rendeztetett, a mely meglepte a vendégeket, kik ilyen orgonát bizonyára még nem hallottak. Lassel karnagy három darabot játszott a teljes orgonán az ő művészetével. Innen kisebb csoportokra oszolván a város egyéb nevezetességeit tekintették meg. Sokan megnéztek egyes ipartelepeket, az »Eszterházy« pinceszét, stb. gyönyörködve városunk gyönyörű párját ritkító fésűsében, majd elmentek a királyutra s onnan a Mechner vendéglőbe.

A késő esti órákig tartott a séta, a mikor a társaság ismét az »Europa« nagy termébe gyűlt a hol az

Ismerkedési estély.

volt, melyre magyarságunk számos tagja jelent meg, úgy hogy a társaság számát közel 400-ra lehet tenni.

Soká tartott, míg a jelen voltak az ismerkedésen tullestek s a társaság hozzá ültetett a kitünően készített s jól kiszolgált vacsorához, melynek kedélyességét még fűszerezték Pongrácz kolozsvári cigányzenekarának tűzelő zenéje.

Felköszöntőkben — természetesen nem volt hiány. Az első felköszöntőt az E. M. K. E. brassómezei választmányának elnöke Koós Ferencz, mondotta a királyra és királyi családra. Utána Sztérenyi József az E. M. K. E. brassómezei választmánya s brassói magyarság nevében üdvözölte a vendégeket, kiknek nevében Lengyel Imre tiszt. elnök, nyug. törv. bír. felelt, poharát emelve a brassói magyarságot s Emke választmányáért, Márk Endre elnök ügyvéd Koós Ferencz kir. tanácsost üdvözölte, Nemes Kálmán ügyvéd Sztérenyi József szerkesztőt köszöntötte fel; Márk E. poharat ültetett a brassói magyar hölgyekre; Koós Ferencz felköszönté a vendég dalegylet t. elnökét, Lengyel Imrét; Cziffer Nándor a brassói magyar dalegyletet, Szász Károly lelkész Márk Endre elnököt, Márk Endre Szabó Sándort, Koós Ferencz a debreczeni hölgyeket, Szabó Sándor Debreczen városát. Ezeket kivül sok köszöntő mondatot még, melyeket azonban nem közölhetünk, mert lapunk zárta után több tért nem szoríthatunk.

Az ismerkedési estély daczára a vendégek kimerült voltának a késő éjjeli órákig tartott, sőt nagy része a társaságnak még éjjel után is ott maradt, de most már nem ismerkedni, hanem megismerkedve, megbarátkozni.

II. nap: csütörtök.

Ma reggel 7 órakor a vendégek legnagyobb része felment a »Czenk« tetőre, onnan gyönyörködni a remek kilátásban, melynek közülök kevesen látták még párját. Onnan fél tizenegy órára fognak lejönni a lövöldehez, melynek vendéglőjében villás reggeli lesz.

Déli 1 órakor társas ebéd lesz az »Europa« szállodában.

D. u. 3 órakor a vendégek próbát tartanak. 5 órakor sétatéri zene s onnan séta a felegrárra.

Este 8 órakor hangverseny a »Nr. 1.« nagytermében.

A hangverseny műsora a következő:

1. Ünnepi dal — Huber.
2. Nyisd ki rózsám — Zimay.
3. Ossian — Beschnitt.
4. Szavaltat — Monoky Béla úrtól.
5. Magyar népdalok. — Hegedűn játszsza Rácz Károly ur, zongorán kíséri Steinaker Sándor ur.
6. Serenade — gróf Zichy Géza (zongora kísérettel.)
7. Barna kis lány — Megyessy.
8. Rákóczy induló — Huber. (zongora kísérettel.)

Az előjátékot hegedűn játszsza Rácz Károly ur.

A hangversenyre jegyek kaphatók d. u. 5 óráig Folyovics Miklós ur üzletében a buzasoron és este a pénztárnál.

A jegyek árai következők: Körszék 1 frt; zár-szék 70 kr; földszinti állóhely 50 kr; deákjegy 30 krajczár.

Hangverseny után a Nr. 1. kerti helyiségében társas vacsora lesz Pongrácz kolozsvári cigányzenekara közreműködése mellett.

III. nap: Péntek.

A pénteki napot a társaság a vidékre történő kirándulásokkal tölti el, melyeket a társaság tagjai tetszés szerint választanak.

Este 8 órakor bucsu-vacsora az »Europa« nagytermében.

Elutazás.

Szombaton reggel 4 óra 56 perczkor a vendégek ismét elutaznak Brassóból.

Helyi és vidéki hírek.

Baross és Weckerle miniszterek Brassóban. Ma d. e. 10 órakor váratlanul érkezett különvonattal Baross Gábor kereskedelmi és Weckerle Sándor pénzügy-miniszter, Lukács Béla államtitkár, Ludvig Gyula m. á. v. igazgatósági elnök, Schnierer Gyula min. tanácsos, Barvits osztálytanácsos. A pályaudvar megtekintése után a miniszterek a Scherg-féle posztógyárba hajtottak, hol megtekintették a gyárat. Itt volt véletlenül a debreczeni dalegylet is, mely zajos éljenzéssel és jeligéjének elénekülésével fogadta a minisztereket. Miután Baross miniszter hosszabb megszólítással tüntette ki szerkesztőnket és bemutatta Weckerle miniszter urnak is, a dalárda tagjaival is beszélgetett és azután elhajtattott a város megtekintésére. Déli 1 órakor a vonattal Bukarestbe utaztak a kegyelmes urak.

Személyi hírek. Horváth Gyula orsz. képviselő tegnapelőtt visszaérkezett választói köréből Bonyhárról, hol tüntető fogadtatásban részesült. Ma elnököl a cellulose gyári részvénytársaság igazgatósági ülésén, azután visszatér Zajzonba, ott nyaraló családjához.

Egy kis meglepetést rendezett Isten a debreczeni vendégeinknek: megismertette velök az esőt is Erdély bércei között. Alig hogy el voltak szállásolva, megerezt a záporosó s hullott kegyetlenül, mintha ez is hozzátartoznék ez ünnepélyességekhez. — Az eső ma egész éjjel is csak úgy szakadt.

Bukaresti vendégek. Mintegy 60 bukaresti vendég érkezett tegnap városunkba, kik innen a müncheni nagy német torna-ünnepélyre mentek. A vendégek nem jöttek be a városba, hanem a pályaudvaron várták be az esti vonatot. Itt időzésük alatt a városi zenekar játszott a pályaudvaron.

A debreczeni dalegylet tagjainak elszállásolására következők ajánlottak fel lakást: Adler Lipót, Bodó Sándor, Bartha István, Brezlmayer S., Canabé Gergely, Drechsler Sándor, Fiala Antal, Folyovics Miklós Grünfeld Salamon, Haydn Hugo, Jakab József, Kellemen Ferencz, Koós Ferencz, Killyéni Endre, Kórodi Mihály, Kocsis János, Libik József, Ludvig Magdolna, dr. Mosoiu János, Nagy Miklós, dr. Otrobán Nándor, Papp István, Papp Ferencz, dr. Pawelka Ernő, Szabó Sándor, Szász Károly (lelkész), Szöllösi Ferencz, Temesváry István, Udvarnok István, dr. Vajna Gábor, Vasady József, Veress György és Windt Lajos. — Az elszállásolás költségeihez hozzájárultak: Adler J. R. 1 frt. Antal János 1 frt, Duka Ferencz 1 frt, Förder S. 2 frt, dr. Józsa Ernő 2 frt, Kenyeres Károly 1 frt, Kun Antal 1 frt, Mann és Izay 1 frt, Russ M. 1 frt s Verzar István 2 frttal.

Gyorsvonat. A zonatarifa élet beléptetésével valószínűleg új menetrend is lép életbe, a mely nem érinti ugyan mostani menetrendünket, csak pótolja és pedig egy gyorsvonattal, mely közvetlen összeköttetést teremtené Bécs és Bukarest között s. p. úgy, hogy a vonat Predeárról déli 1 órakor indul, 2 óra 30 perczkor Brassóból menve közvetlen Bécsbe, hova másnap déli 2 órakor érkeznek. Azt hisszük, e hír megvalósítását nagy örömmel fogadná városunk s vidékünk lakossága.

Örködjetek gyermekeitek felett! Így kiált fel a »Gazeta.« Talán a differitistől kell megőrizni Romulus utódait? Oh nem, egyedül a piski óvodától, ettől a magyarosító fészektől.

Ugrik örömeiben a »Gaz.«, hogy a kulturegylet nem kapja meg a Farkas-féle 5 ezer forintot. Jó a szíve, ezért örvend. Hát még a gr. Kun Kocsárd alapítvány mennyire boldoggá tette! Nem is magyar az Kocsárd, hanem Gothán. Egyéb baja nincs!

Pongrácz Lajos kolozsvári első népzene-kara a Mehner-féle vendéglő helyiségében péntektől kezdve, minden este előadást tart, mely alkalommal a legújabb zenedarabok előadásával fogja a n. é. közönséget mulattatni.

Gör. kath. zsinat. Vancea érsek metropolita a görög kath. egyházmegyei zsinatot ez évi szeptember hó 5-ére hívta össze Balázsfalvára. A zsinaton csupán a papság fog résztvenni. Főtárgya lesz: alap létesítése a szolgálatképtelenné vált lelkészek számára. A létesítendő alap javára Vancea metropolita 5000 frtot adományozott.

Azienda életbiztosító társaság. A 7-ik közgyűlés június hó 27-én tartatott meg Bécsben Czartoryski Szilárd herceg elnöke alatt. A társaság fejlődése tényleg folyton és öröndetesen halad előre. A lefolyt 1888-ik évben 5,054 új biztosítás kötöttetett 5,750,000

frt. tőkével s 1,120 frt járadékkal, és kitett a biztosítási összallomány az év végén 29,617 szerződést 29 milliónyi tőkével s 56,610 frtnyi járadékról (növekedés tehát 1,142 szerződés 2,430,000 frt tőkével. A hadi biztosítások állománya felrug 564 szerződésre 537,000 frt tőkével. A kifizetett biztosítási tőkék felrugtak 1888-ban 649,540 frtra, és a csoportosítalékok hozzászámításával 1,216,390 frtra. A díjtartalek felemelkedett 4,203,490 frtra. A mérleg 63,732 frtnyi tiszta nyeresémmel zárul, a melyből a részvénytőke 50%-a jut ki osztalékkul.

A közönség köréből.*)

Nyilatkozat.

Azon országsszerte ismert szerencsétlenség közegette, midőn Haraly községeben 95 lak és gazdasági épület lett a f. évi június hó 27-én pusztító tűzvész martalékává, kellemes kötelességünknek tartjuk kinyilatkoztatni, hogy 12 épület az »adriai« biztosító társulatnál lévén biztosítva, s ezek utáni károkat t. Szekula Ákos vezérfelügyelő ur a mai napon oly méltányosan, lelkiismeretesen felvette és nagy részben készpénzben előre ki is fizette, hogy ezért nevezett társulat vezérfelügyelőjének a szerencsétlen károsultak és a község nevében őszinte és igaz köszönetünket és a társulat iránti bizalmunkat kifejezni el nem mulaszthatjuk.

Haraly, 1889. július 16-án.

P. H.

Fejér Mihály, s. k.
főbíró.

Ifj. Deák Károly, s. k.
kovásznai főbíró.

Dr. Argay Béla, s. k.
mint jelen volt tanuk.

Nyílt tér.**)

Cs. és kir. szab.

Osztrák Phoenix

biztosító-társulat

Bécsben.

12 millió o. é. frt biztosítási alappal

elvállalja az alábbi biztosításokat:

a) károk ellen, melyek tűz vagy villámütés, valamint épületek, gyárak, raktárak s mindennemű készletek oltása, lerombolása s kitakarítása által okozatnak;

b) károk ellen, melyek gőz-, vagy légszesz explosiók által okozatnak;

c) károk ellen raktárak-, kávéházakban, termekben vagy egyéb helyiségekben véletlenül történő tűkór-törések következtében;

d) károk ellen, melyek mező-gazdasági termények, jégverések által szenvedhetnek s végre

e) tőkéket és nyugdíjakat, fizetendő a biztosítottak életében vagy azok halála után, valamint gyermek-elátásokat, fizetendők a tizennyolczadik, huszadik és huszonegyedik életévben.

Az előforduló károk azonnal megállapíttatnak s a fizetés rögtön eszközöltetik.

Prospectusok ingyen kaphatók, úgy szintén min. dennemű felvilágosítás a legnagyobb készséggel adatik a

Központi irodában: Bécs, Stadt Riemergasse 2.. I. emelet.

valamint a társulat minden fő- s mellékügynökségénél Az elnök: Hugo Altgraf de Salm-Reifferscheid.

Az alelnök Heim Ch.

Igazgató-tanácsosok: Wiesenburgi báró Klein Ferencz, báró Liebig János, Gundader Károly, báró Suttner, báró Herring Henrik, Dr. Hiller Albrecht, Marquis d'Auray, Marquis de Chateaurenard.

Üzlet-igazgatóság:

Alelnök:

Heim Ch.

Igazgató:

Hermann Louis.

Vezérügynökség Brassóban

Remenyik István.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

**) Ezen rovat alatt megjelent közleménynek sem tartalmáért, sem alakjáért nem vállal felelősséget a szerk.

Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1889. július hó 23-én.

Román pairpénz à 20 frankos	9.42 vétel	9.40 eladás
» Ezüstpénz à 20 »	9.35 »	9.44 »
Napoeleond'or (aranypénz) . . .	9.43 »	9.45 »
Török lira	10.67 »	10.69 »
Arany	5.54 »	5.56 »
Orosz papírrubel	119.— »	121.— »

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyössi István (D.-Szent-Márton)

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Sztérenyi József

